

tregei națiunii din ambe principatele se ivi un alt obstacul, adecă domnia Fanarioților 1716—1821. Acestia de și redicară și restaurară scóle, precum: la Iași, Roman, Rădăuți, Huși, Botoșani, Galați, Focșani, Bêlad, Chișinău, Craiova, etc.; dar' în acestea ca și în biserică se propaga mai mult grecismul, precum și slavonismul, ear' nu cultură și lumină pentru națiunea română; limba română se privia numai ca sclavă tolerată. Ast-fel vedem scóla (academia) din Bucuresci transformându-se în scólă grecescă și slavonă. — Cuvântul energetic, ceredicară unii dintre bărbații cei mai curagioși, cu deosebire Metropolitul din Iași: *Iacob Stamati* 1792—1803, în contra acestui sistem ucidător, peri în van fără rezultat, și ast-fel nu e mirare, decă Românii în țera lor ajunseră la ruină totală atât în privința materială cât și spirituală. — Péna atunci o ia în cea mai mare parte Ardealul. 1) Principii calvinii ai Transilvaniei cu scopu de a abate și pe Români dela religiunea lor orthodoxă, pentru a'i face să îmbrățișeze cea calvină, puseră stăruință, ca cărțile lor bi-

1) *A. Pumnul* «Despre literatura română» (manuscript dictat) și *Iust. Popfiiu* «Poesia și Prôsa» p. 215—216.